CHARACTERISMI A DOMINICO CAPRETTA SAC. CENET. EPIGRAMMATIS...

CHARACTERISMI

A

DOMINICO CAPRETTA

SAC. CENET.

EPIGRAMMATIS

EXARATI

VICTORII

TYP. CAJET. LONGO

MDCCCLXIX.

JACOBO SAC. BERNARDI

PIETATE INGENIO HUMANITATE

PRÆCLARO

OB FAUSTITATEM

CONJUGII BERNARDINI NEPOTIS

HÆC EPIGRAMMATA

AD LUSUM COMPOSITA

AMICITIÆ SECURITATE

DOMINICUS CAPRETTA

DICAT

UT TANTO PATROCINIO TUTATA

MINUS JACULIS FERIANTUR

EPIGRAMMATA

DE VICTORIO ALFIERI.

Italiæ tragicus, regalis nominis osor,
Nobilis in socios nobilitate carens.

AD CARD. JAC. ANTONELLI.

Quod gladio miles, tu, fidus in Urbe minister,
Verbo tutaris Principis imperium.

DE ARAGO ASTRONOMO.

Astra petens Auctorem non invenit Arago:
Inveniet Ditem nunc Acheronta petens?

AD AUSTRIAM. (1)

Ne, Austria, bella geras: tu in bello deficis una:
Hæc tria te perimunt: Natio, Causa, Duces.

AD OTH. BISMARK.

Per te terrifico devicta est Austria bello,
Et viget Italiæ non peritura salus.

DE CAR. LOD. BRUCK.

Thesaurum Imperii expilat, secat et sibi venas:
Recte: ne dubites criminis esse reum.

DE HIPP. CAFFI.

Pictorem, Natura, tuum, quem haud obruit unda,
Heu miser! hostilis plumbea jacta necat.

DE CŒS. CANTÙ.

Cunctas qui apprime historias rerumque hominumque
Scire cupis, tanti perlege scripta viri.

DE CAR. ALBERTO REGE.

Allogobrum Dux, Austriacos qui primus in hostes
Irruit: Italiæ, quo auspice, parta salus.

DE CAMILLO CAVOUR.

Consilium Ausonidæ magnum obstupuere Camilli:
Acta tamen majus posteriora vocant.

DE JAC. ATT. CENEDELLA.

Quæ vis dissolvit, quæque in nova corpora nectit
Materiem, mire nos Cenedella docet.

DE EM. ANT. CICOGNA.

Hic recte Veneta illustrans Epigrammata nomen
Non defecturum comparat ipse sibi.

DE DANTE ALLIGHIERI.

Per quæ Allegherius stat primus in orbe poeta,
Quemque colunt, scioli nunc Tria Regna negant. (2)

DE MAXIMO D'AZEGLIO.

Pictor erat, miles, scriptor, Regisque minister:
Unus quam raro possidet ista simul!

AD HUG. FOSCOLO.

Te magnum, quæ alios condunt, fecere sepulcra:
Itala sic cinerem contegat urna tuum!

IN IMP. AUSTRIÆ FRANCISCUM PRIMUM.

Hic Natam nupto dat, Regna regenda ministro:
Sic proprie nec rex, nec pater ille fuit.

AD FRANCISCUM SECUNDUM REGEM.

Parthenope et Cajeta tibi quid profuit, o Rex?
Arx regi est gentis pectus amorque suæ.

DE JOS. GARIBALDI.

Heros, qui toties patriæ perterruit hostes,
Nunc jacula in Cœlum perfidus ore vibrat.

DE ANT. GAVA.

OLIM EPISCOPO FELTRIÆ ET BELLUNI.

Hic pius Antistes trepidans gregem utrumque relinquit,
Et miseros miserans pauper et ipse perit.

DE VINC. GIOBERTI.

Maximus ingenio scriptor: sic mente fuisset!
Sæpe unam et rectam nescius ire viam.

DE JOS. GIUSTI.

In vitia et regum et populi hic nova carmina prompsit:
Jure salutatus temporis hujus honor.

AD JO. NEP. REGEM SAXONEM.

Non bene te Austriaco, Saxo Rex, fædere junctum
Extrema imperii mox subeunda manent.

DE CAR. GORZKOWSKI.

Hic delirus ait: « Numen me Mantua noscat. »
Gorzkowski formam noverat Imperii.

IN HAYNAU.

Pannonia infamem, crudelem hunc Brixia clamat:
Feminam et insontem verberat ipse simul.

DE AL. BENEDEK AD ITALIAM.

Non maris, aut terræ Dî, armorum inscitia tantum
Vinclis te potuit dissoluisse ducis.

AD F. LAMENAIS.

O fulgens lumen, divinæ mentis imago,
Te dedit in præceps ambitiosa lues.

DE JAC. LEOPARDI.

Pertæsus vitæ, Italiæ pertæsus inertis,
Carmen ad arma ciens cum cecinisset, abit.

IN LEOPOLDUM MAGNUM ETRURIÆ DUCEM.

Regem ausum violare fidem Florentia trusit:
    Fœdifragum patuit non meruisse fidem.

DE CARD. A. MAI.

Pluribus intentus scriptis hic perdita reddit
    Verba palimpsestis, quæ Ciceronis erant.

AD DAN. MANIN.

Per te tot menses hæsit sors nostra, flagellis
    Dum tribus in Venetis comprimeretur aquis.

AD AL. MANZONI.

Quinta Dies Maji, et *Pacti* tua gloria *Sponsi*:
    Unus in Italia qui sacra rite canis.

IN MAX. IMP. MEXICANUM.

Trans freta septra rapit, quo res vult publica stare:
Sanguine sic Princeps tam male parta luit.

IN C. V. E. METTERNICH.

Plectere morte reos ars est, ait iste, regendi.
Hac arte Austriacum corruit Imperium.

DE CARD. JOS. MEZZOFANTI.

Linguarum scrutatorem miraminor omnes:
Nulla latet tantum barbara lingua virum.

AD VIN. MONTI.

O qui divino Basvillida carmine cantas,
Ignotus mentis mobilitate fores!

IN NAPOLEONEM IMPERATOREM.

Hunc ego non miror; miror quæ facta quotannis
Relligione carens Relligione patrat.

AD SIL. PELLICO.

Austria carceribus, Silvi, et mage amica cothurno
Italia attollit nomen ubique tuum.

IN CAR. PERSANO.

Persanum victum horruit Adria sueta triumphis:
Quam melius mediis si periisset aquis!

DE PIO IX.

In cathedra doctor, pater in solio, inque dolore
Fortis: virtutum est semper imago *Pius*.

AD HIER. RAMORINO.

Pro plebe, infelix Dux, Regem plebis amicum
Prodis? Quot lacrymas plebs malesana dabit!

AD ERN. RENAN.

Jesus homo tantum est, Renane? Hominemque Deumque.
Cum tibi summa dies, experiere simul.

DE ANT. ROSMINI.

Philosophus magnus nostri Rosminius ævi
Christicolas docuit moribus et calamo.

DE JOACH. ROSSINI.

Pisaurum genuit, rapuitque Lutetia quem nunc
Astra vocant superos congeminare sonos.

AD JAC. ROTHSCHILD.

Semper adæratos regem et populum allicis auro :
Lusor et illusor, siccine utrumque capis!

IN GEOR. TOGGEMBURG.

Præfectus Venetis Venetos et tempora nescit:
Asperat imperio quos domuisset amor.

DE N. TOMMASEO.

Primus in Austriacos Venetûm hic jus carcere sanxit;
Cui micat ingenium deficiente die.

DE JOACH. VENTURA.

Exilium reges, nomen sua scripta dederunt:
Quemque olim extrusit nunc pia Roma tenet.

DE VICTORIO EM. II. REGE.

Spernere pro patria vitam *Victorius* urget;
Atque semel pactam non temerare fidem.

DE JAC. VITTORELLI.

Grajus luxuriem vates vinumque canebat:
Italus hic puri carmen amoris habet.

AD ALEX. VOLTA.

Si mare, si terram subito petit undique gramma,
Hæc, Volta, ingenii est gloria prima tui.

ANNOTAMENTA

(1) Memorare illud notum — *Bella gerant alii, tu* etc.
(2) Abnegantes cultum catholicum non audeant celebrare Allegherium.

INDEX NOMINUM